

ODENSE KOMMUNE

Indkøbspolitik

www.odense.dk

Indholdsfortegnelse

---

1. Indkøbspolitikens overordnede formål
2. Indkøbspolitikens omfang og afgrænsning
3. Indkøbspolitikens indhold
4. Anvendelse af de fælles indkøbsaftaler
5. Miljøvurdering af leverandører og produkter
6. Information og opfølgning
7. Forhold til leverandører
8. Uddannelse af indkøbere samt erfaringsudveksling
9. Samarbejde med andre offentlige instanser og med erhvervslivet
10. Politik på lagerområdet

Odense Kommunes indkøbspolitik

Dette er Odense Kommunes nye indkøbspolitik, som blev vedtaget af Odense Byråd den 22. september 2004.

Overordnet skal indkøbspolitikken sikre, at Odense Kommune køber varer og tjenesteydelser på de mest fordelagtige betingelser, og at der altid sikres miljøbevidsthed og overholdelse af gældende lovgivning på indkøbsområdet.

En af de væsentlige ændringer i forhold til tidligere er, at Odense Kommunes indkøbsaftaler nu gøres obligatoriske for alle kommunale indkøb. Det vil sige, at også institutioner med selvstyre, selvejende daginstitutioner og plejehjem skal bruge kommunens indkøbsaftaler.

Odense Kommune skal ses som én stor kunde. Leverandørerne skal være sikre på, at den omsætning der udbydes, stemmer overens med virkeligheden, så priser og betingelser kan aftales for et større volumen. Det forventes, at der kan spares mange penge ved at samle og optimere kommunens indkøb.

Et andet nyt element i indkøbspolitikken er e-handel. E-handel vil sige, at hele indkøbsprocessen bliver gjort elektronisk - lige fra bestilling til betaling. Det vil give store ressourcebesparelser, så der er mange positive signaler på vej.

Odense Kommunes elektroniske indkøbsportal gør det nemt at finde indkøbsaftalerne og det vil spare tid for kommunens indkøbere, at man ikke længere selv skal afsøge markedet.

Jørgen Clausen
Stadsdirektør

e-Handel
Odense Kommune

- Indkøbspolitik
- Miljøvenlige indkøb
- Indkøbskontoret
- Godt at vide
- Fup og Svindel
- EU - guide
- Brugervejledning
- Brugergrupper

Odense Kommunes Indkøb

Med den nye indkøbsportal, Kubus fra Indkøbskontoret fået et overkueligt redskab til at formidle indkøbsaftaler. Systemet giver dig mulighed for at se og styre over de indkøbsaftaler, du har brug for. Det giver dig også mulighed for tæt kommunikation med Indkøbskontoret.

Ved at bruge indkøbsaftalerne sikrer du:

- ◆ at købe ind til de rigtige priser
- ◆ at overholde eu-reglerne om indkøb
- ◆ at der er taget relevante hensyn til miljøet i arbejds miljøet

Jeg vil opfordre alle, der køber ind til at bruge systemet.

Indkøbsportalen

E-handel

Årsomsætning

Kontakt

1. Indkøbspolitikens overordnede formål

Det overordnede formål med Odense Kommunes indkøbspolitik er at skabe rammer for, at Odense Kommune som helhed kan købe alle nødvendige varer og tjenesteydelser på de økonomisk mest fordelagtige betingelser.

Samordning og koordinering af kommunens indkøb skal sikre, at kommunen - for at udnytte indkøbsressourcerne optimalt - optræder som en kunde over for leverandørerne og

herigennem at opnå forretningsmæssige og administrative fordele.

Kommunens indkøb skal afspejle resource- og miljøbevidsthed.

Alle indkøb af varer og tjenesteydelser skal ske i henhold til gældende lovgivning, herunder EU's indkøbsdirektiver. Sociale klausuler anvendes, hvor det er relevant, i henhold til Odense Kommunes udbudspolitik.

---

2. Indkøbspolitikens omfang og afgrænsning

Indkøbspolitikken omfatter samtlige indkøb af varer og tjenesteydelser, der foretages i kommunen. Alle kommunens forvaltninger, afdelinger og institutioner er dermed forpligtet til at leve op til indkøbspolitikken.

Indkøbspolitikken omfatter ud over kommunens egne institutioner som udgangspunkt også selvejende institutioner med kommunale tilskud i det omfang, det er muligt i henhold til gældende driftsoverenskomster.

Indkøbsdisponering foretages som hovedregel decentralt. Det er således de enkelte forvaltninger og institutioner, der er ansvarlige for, at indkøbet sker i overensstemmelse med kommunens indkøbspolitik.

Indkøbsområder, der hører under tilbudslovens bestemmelser og/eller reglerne om EU-udbud, foretages i henhold til gældende lovgivning.

3. Indkøbspolitikens indhold

Til opfyldelse af indkøbspolitikens formål vedrørende indkøb på de økonomisk mest fordelagtige betingelser, skal der i forbindelse med udbud skabes de bedst mulige betingelser for optimal konkurrence mellem potentielle leverandører. Der søges indgået aftaler med leverandører med henblik på:

- at opnå de bedst mulige priser for den rette kvalitet
- at opnå leveringssikkerhed og bedst mulige leveringsbetingelser
- at opnå bedst mulig service
- at opnå bedst mulige betalingsbetingelser
- at opnå mindst mulig miljøbelastning
- at sikre udbredelsen af e-handel

I bestræbelserne på at indgå de bedst mulige indkøbsaftaler og dermed reducere udgifterne til indkøb mest muligt skal det sikres, at:

- Kommunen optræder som en kunde, og at der indgås indkøbsaftaler gældende for hele kommunen med henblik på at opnå storkunde-fordele
- De indgåede indkøbsaftaler er obligatoriske - det vil sige, at de skal anvendes af alle decentrale indkøbere
- Antallet af leverandører inden for de enkelte indkøbsaftaler skal reduceres, ligesom der inden for de enkelte varegrupper skal ske en standardisering

Herudover skal det sikres, at de enkelte decentrale indkøbere ikke køber produkter, af en bedre kvalitet end nødvendigt - tilstrækkelighedsprincippet.

Samarbejde om indkøbsaftaler kan etableres eksternt, hvor det skønnes fordelagtigt for Odense Kommune, f.eks. gennem aftaler med andre kommuner.

4. Anvendelse af de fælles indkøbsaftaler

4.1. Indkøbsaftaler

Alle indkøb af varer og tjenesteydelser i Odense Kommune skal som udgangspunkt være omfattet af fælles indkøbsaftaler.

Fælles indkøbsaftaler indgås som rammeaftaler for en given periode (2- 4 år) med en eller flere leverandører på hvert vareområde. Aftaleperioder afhænger af udbudsform, varetype og økonomiske og servicemæssige betingelser.

Forslag til etablering af fælles indkøbsaftaler kan komme fra driftsområder eller institutioner. Indkøbskontoret skal også selv tage initiativ til etablering af indkøbsaftaler på områder, hvor det skønnes hensigtsmæssigt. Der skal ved indgåelse af aftaler tages vidtgående hensyn til størrelsen af institutionerne, lagermuligheder, indkøbsvolumen, leveringsfrekvens m.v. Der kan blive tale om forskellige aftaler med samme leverandør, hvis det er hensigtsmæssigt at dele de forbrugende institutioner op i små og store forbrugere. I enkelte tilfælde kan aftaler begrænses til at omfatte de største forbrugere.

4.2. Brugergrupper

I forbindelse med udbud og indgåelse af indkøbsaftaler inddrager Indkøbskontoret i størst muligt omfang decentrale indkøbere ved nedsættelse af brugergrupper. Brugergrupper sammensættes så bredt som muligt for at sikre, at der opnås faglig ekspertise og suppleres med repræsentanter for miljø- og sikkerhedsområderne, hvor det er relevant. Brugergruppen deltager i udarbejdelse af kravspecifikationer, tilbudsvurdering, produktudvælgelse, afprøvning, formidling samt løbende evaluering af aftalerne.

4.3. Anvendelse af de fælles indkøbsaftaler

Af hensyn til effekten af de indgåede fælles aftaler, f.eks. forbedringsmuligheder, service, reklamationer m.v., skal aftalerne anvendes af alle decentrale indkøbere i kommunen. Såfremt en decentral indkøbende enhed får tilbudt et vareområde, som er omfattet af fælles indkøbsaftaler, på mere fordelagtige betingelser end den

*Miljøvenligt
indkøb*

gældende indkøbsaftale, berettiger dette ikke til indkøb udenom Odense Kommunes indkøbsaftaler. Dette vil dels være aftalebrud og dels give et mindre indkøbsvolumen ved senere udbud og dermed forringe muligheden for at indgå attraktive aftaler fremover. I sådanne tilfælde skal indkøbskontoret underrettes med henblik på afklaring.

De decentrale indkøbere forestår selv deres egne indkøb på gældende indkøbsaftaler, herunder bestilling, varemodtagelse, priskontrol, betaling og bogføring. Aftalerabatter og/eller opnåede nettopriser tilgår den decentrale indkøbende institution ved direkte fakturering fra leverandøren. Selvejende institutioner med kommunale tilskud er som udgangspunkt også er omfattet af indkøbspolitiken i det omfang, det er muligt i henhold til gældende driftsoverenskomster. Ved fornyelse af driftsoverenskomsterne skal det sikres, at alle selvejende institutioner med kommunale tilskud af et vist omfang bliver omfattet af indkøbspolitiken. Kommunale selskaber kan benytte sig af indkøbsaftalerne, hvis de ønsker det.

Privat handel på indkøbsaftaler eller

benyttelse af kommunens rekvisitioner til privat handel må ikke finde sted.

4.4. Undtagelser fra brug af obligatoriske indkøbsaftaler

Ved gennemførelsen af udbud i forbindelse med etablering af fælles obligatoriske rammeaftaler tages der i hvert enkelt tilfælde stilling til behovet for eventuelle undtagelser fra brug af aftalen. Der skal f.eks. være mulighed for suppleringskøb og/eller opfyldelse af enkelte institutioners helt specielle behov. Undtagelser må dog kun forekomme i helt specielle tilfælde og må ikke have nævneværdige økonomiske konsekvenser for Odense Kommune som helhed.

4.5. Engangskøb og køb uden for aftaledækkede områder

Valg af produkt og leverandør i forbindelse med engangskøb, typisk større anskaffelser samt indkøb på vareområder, der ikke er dækket af rammeaftaler, skal ligeledes foretages i henhold til indkøbspolitikken. Decentrale indkøbere skal sikre at indkøbspolitikken overholdes, herunder principperne om økonomisk mest fordelagtig ind-

køb, tilstrækkelighedsprincippet og relevante miljøforhold.

Med henblik på at øge antallet af fælles rammeaftaler i Odense Kommune skal de decentrale indkøbere i samarbejde med indkøbskontoret løbende følge op på omfanget af disse former for indkøb.

4.6. Elektronisk handel

I henhold til Lov om offentlige betalinger, der træder i kraft den 1. januar 2005, stiller Odense Kommune krav til leverandørerne om, at de kan leve op til de krav, der er indeholdt i loven. Derudover prioriterer Odense Kommune de leverandører, der kan tilbyde e-handelsløsninger.

Anvendelse af Odense Kommunes til enhver tid gældende e-handelsløsning er obligatorisk for de kommunale indkøbere ved bestilling af aftalebelagte varer. Manglende brug af e-handelsløsningen kan derfor kun accepteres ved bestilling af varer, der ikke er omfattet af e-handelsløsningen og som heller ikke kan erstattes af varer herfra.

5. Miljøvurdering af leverandører og produkter

Odense Kommune vil fortsat arbejde med forbedring af miljø- og energivenlige indkøb. For at mindske miljøbelastningen arbejdes målrettet på at øge antallet af indkøbsaftaler med dokumenterede miljøhensyn.

Ved ethvert indkøb stilles miljøspørgsmål til leverandører og produkter i nødvendigt og relevant omfang.

De indkomne oplysninger indgår i en helhedsvurdering af de indkomne tilbud i det omfang, det ikke strider mod gældende ret, herunder EU-direktiverne.

5.1. Leverandører

Ved vurdering af leverandører kan der indgå oplysninger om:

- Virksomheden er miljøcertificeret (EMAS, ISO 14001)

Hvis virksomheden ikke er miljøcertificeret indhentes oplysninger om:

- Virksomheden har en miljøpolitik
- Virksomheden har en miljøhandlingsplan (med datoer)

- Virksomheden har aflagt grønt regnskab
- Virksomheden overholder miljømyndighedernes lovkrav i henhold til miljøbeskyttelsesloven (f.eks. miljøgodkendelser, påbud m.m.)

5.2. Produkter

Ved vurdering af produkter bør tages hensyn til det/de produkter, der er mindst miljøbelastende og ressourcforbrugende ved produktion, levering, anvendelse, bortskaffelse og eventuel genanvendelse.

Ved vurdering af produkter kan der indgå oplysninger om:

- Hvorvidt produktet er mærket med et anerkendt miljømærke
- Produktets indhold af miljømæssige uønskede stoffer
- Emballering, herunder genanvendelse af emballagen
- Omfanget af forureningen ved produktion og anvendelse af produktet

Miljøhensyn

- Levetiden af produktet
- Bortskaffelsen af produktet

Miljøbelastende produkter erstattes i størst muligt omfang af mindre miljøbelastende produkter (substitution). I vurderingen af produkter og ydelser indgår såvel det ydre miljø som arbejdsmiljøet. Der skal tages hensyn til personer (brugere, personale) og til materialer (inventar, overflader, beklædning, apparatur m.v.). De ergo-

nomiske konsekvenser indgår i denne sammenhæng.

I vurderingen af økologiske varer indgår kvalitet, troværdig mærkning, leveringssikkerhed, distribution, herunder leveringsafstand, lagerforhold, bearbejning på forbrugs- eller produktionssted, økonomi m.v.

Ved indkøb af el-forbrugende produkter tages hensyn til produkternes energiforbrug. Som hovedregel sker dette ved at følge relevante energimærker og indkøbsvejledninger.

---

6. Information og opfølgning

Indkøbskontoret er ansvarlig for den elektroniske indkøbsdatabse, der indeholder alle gældende indkøbsaftaler og informationer om systemets anvendelse. Databasen indeholder desuden generelle oplysninger om indkøb, nyheder fra indkøbskontoret, markering af miljøvenlige indkøbsaftaler og aftaler med mulighed for elektronisk ordreafgivelse, samt oplysninger om miljøforhold og gældende lovregler. Databasen revideres og udbygges løbende.

I den forbindelse skal det understreges, at Odense Kommunes indkøbsaftaler er fortrolige oplysninger, som ikke må videregives til uvedkommende. Det aftales med hver enkelt leverandør, hvilke oplysninger i indkøbsaftalen, der må offentliggøres i databasen. Efter behov udsendes nyheder omhandlede indkøbsspørgsmål. Af emner kan f.eks. tænkes sikkerhedsmæssige spørgsmål, ergonomi, advarsler mod farlige/uhensigtsmæssige produkter, oplysninger om udstil-

linger, nye aftaler på vej, en byttebørs for brugte effekter osv. Formålet er at motivere til en større bevidsthed om rationelle indkøb og virke som en inspirationskilde for kommunens ansatte.

Denne bevidsthed og inspiration søges udbygget gennem fællesmøder med decentrale indkøbere. Der åbnes for kontakter udadtil, således at der fra kommunal side, via kommunens hjemmeside, informeres til erhvervslivet om indkøbsorganisationen i Odense Kommune og åbnes for

udveksling af synspunkter om produkter og deres anvendelighed på det kommunale indkøbsområde.

I forbindelse med regnskabsafregningen indarbejdes et afsnit vedrørende status i forhold til udviklingen i kommunens indkøb, anvendelse af indkøbsaftaler og e-handel. I forbindelse med den løbende opfølgning på indkøbspolitikken vil forvaltningerne efter behov skulle bistå Indkøbskontoret med supplerende oplysninger om deres indkøb.

Ergonomiske konsekvenser

7. Forhold til leverandører

Der anvendes en saglig, åben og hæderlig holdning til leverandørside, således at der samarbejdes om løsning af de indkøbsmæssige spørgsmål, og således at samarbejdet indebærer en gensidig udveksling af information.

Indkøbskontoret følger løbende leverandørmarkedet for at kunne vurdere miljøforhold, produktsammensætning, leveringsmuligheder, leveringssikkerhed, ændring af teknologi m.v.

Uddannelse

8. Uddannelse af indkøbere samt erfaringsudveksling

Med henblik på en effektivisering af indkøbsarbejdet i Odense Kommune søges udbygget og fastholdt en optimal uddannelse af de kommunale indkøbere. Uddannelsen, der omfatter alle dele af indkøbsspektret, kan etableres i eget regi ved samarbejde med

andre kommuner og ved anvendelse af kursustilbud fra offentlige og private kursusudbydere.

Indkøbskontoret deltager endvidere i eksterne Erfa-grupper i relevant omfang.

9. Samarbejde

med andre offentlige instanser og med erhvervslivet

Et samarbejde med andre offentlige og private instanser forventes at indebære mulighed for bedre økonomiske vilkår og bedre leveringsbetingelser i øvrigt. Der kan desuden opnås betydelige fordele på områder som uddannelse af indkøbere og erfaringsudveksling i bred forstand.

Et indkøbsteknisk samarbejde kan etableres med hel- eller halvpri- vate virksomheder og selskaber. Samarbejdet kan bestå i information om brugen af forskellige produkter og deres udvikling (f.eks. teknologi), uddannelse af indkøbere og udveksling af erfaringer på forskellige områder.

---

10. Politik på lagerområdet

Da der normalt er forbundet store omkostninger ved at opretholde lagre (finansiering, rentetab, driftsudgifter, distribution o.l.), indskrænkes lagerføring til det aller mest nødvendige. Lagerføringen søges i stedet placeret hos leverandører, hvor en kort leveringstid kan være et væsentligt indkøbsparameter.

For at udnytte ressourcerne bedst muligt er der etableret udvekslingsmulighed for overskydende inventar.

I visse situationer kan en effekt ikke længere anvendes til sit oprindelige formål (ændret arbejdsområde, ny teknologi osv.) uden dog at være slidt op. Forinden endelig kassation søges disse effekter genanvendt via et fælleskommunalt overskudslager, der virker ved en gensidig information om ledigblevne inventargenstande.

Der henvises i øvrigt til retningslinjerne vedrørende salg af kommunalt udstyr.

Udgivet af Odense Kommune

Indkøbskontoret

Redaktion *Indkøbskontoret og Informationstjenesten*

Layout og fotos *KreativGrafisk*

Tryk *Handelstrykkeriet · Miljøcertificeret DS/EN ISO 14001*

Trykt på *Cyclus print*

Oplag *3000*